

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
ע"י ב"כ עוה"ד תומר נאור ו/או הידי נגב
מרח' יפו 208 ירושלים
ת.ד. 4207 ירושלים 91043
טל': 02-5000073; פקס: 02-5000076

העותרת

- נ ג ד -

1. ראש רשימת "ש"ס התאחדות הספרדים העולמית", מר אריה מכלוף דרעי
2. רשימת "ש"ס התאחדות הספרדים העולמית

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד ישראל באך
מרח' עם ועולמו 3, ירושלים, 9546303
טל': 054-2010456; פקס: 02-6505457
דוא"ל: law.bach1@gmail.com

המשיב

עתירה דחופה למתן צו מניעה

עתירה זו מוגשת בזאת בהתאם לסעיף 17ב(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: "חוק דרכי תעמולה"), בבקשה למתן צו מניעה כנגד המשיבים המורה להם להסיר לאלתר ואוסר עליהם להמשיך ולפרסם את סרטון תעמולת בחירות שפורסם ביום 20.2.2020 בדף הפייסבוק ה"אישי" של המשיב 1 – ובכל מדיה אחרת, ובו נעשה שימוש בסרטון תעמולה הכולל תמונות ילדים, חיילי וכלי צה"ל, בניגוד לסעיפים 2ב(ב) ו-2ג לחוק דרכי תעמולה וכן להסירו מכל פלטפורמה אחרת בה יכול והוא מפורסם. והכל כמפורט להלן:

א. הצדדים לעתירה

העותרת:

העותרת, התנועה למען איכות השלטון בישראל, הינה עמותה רשומה כדין, אשר חרתה על דגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במינהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל תקין.

המשיבים:

המשיב 1 הוא מר אריה מכלוף דרעי, שר הפנים, ויו"ר המשיבה 2, רשימת ש"ס המתמודדת בבחירות לכנסת ה-24.

ב. מבוא

1. עניינה של העתירה המונחת זה עתה לפני כבי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24, הינה בהפרת המשיבים את הוראותיו של חוק דרכי תעמולה, האוסר על שימוש בצה"ל ושיתוף ילדים בתעמולת בחירות.
2. כפי שיתואר בהמשך העתירה, עצם השימוש בתמונות ומוטיבים של צה"ל וילדים, בסרטון התעמולה, והשיתוף של הסרטון כפוסט בדפו ה"אישי" של המשיב 1 כחודש ימים לפני הבחירות לכנסת ה-24, כל אלה עומדים בניגוד להוראות הדין בעניין סעיפים 2 (ב) ו-2ג לחוק דרכי תעמולה ומהווים הפרה של החוק.
3. העותרת תבקש מכבי יושב ראש הוועדה הנכבד להורות למשיבים להסיר את הסרטון תעמולה מחשבון הפייסבוק של המשיב 1 ומכל מדיה בה שותף מטעם המשיבה 2, וזאת מתוך הסיבות שיפורטו להלן.

ג. פרק עובדתי

4. ביום 20.2.2021 בשעה 09:30 פורסם פוסט המפיץ סרטון תעמולה בעמוד הפייסבוק ה"אישי" של המשיב 1.1 בסרטון, שקורא להצביע לרשימת ש"ס בבחירות הקרובות, ישנן מספר תמונות העושות שימוש בחיילי צה"ל, כלים של צה"ל ובילדים.
  5. כך, לצד תמונה בה מופיע ילד יש כיתוב "שומרים על השבת שומרים על חינוך יהודי"; ולצד תמונה בה מופיעים חיילי צה"ל מופיע הכיתוב: "אמונה וביטחון זה הנשק שלי".
  6. כמו כן, ישנן תמונות נוספות המופיעות בסרטון ובהם נעשה שימוש במטוסי ובמסוק צה"ל, ותמונות נוספות של ילדים במצבים שונים ובהם אב המחבק את בנו; ילד המקבל ברכה מהרב עובדיה יוסף ז"ל; וילד המקיים מנהג זריקת נרות לאש ליד אימו.
- העתק של התמונות מסרטון התעמולה שהעלה המשיב 1 לעמוד הפייסבוק האישי שלו מיום 20.2.2020 מצורפים ומסומנים כנספח ע/1.

ד. מיצוי הליכים

7. לאחר שנחשפה העותרת לפוסט המתואר לעיל, ביום 21.2.2020, שלחה העותרת אל המשיב 1 ואל בא כוחו מכתב ובו דרשה מהם לפעול כדי להסיר את הפוסט והסרטון מדף הפייסבוק האישי, ומכל מדיה אחרת של רשימת ש"ס או נציגיה במסגרתה הוא מופיע, משום היותם מנוגדים לחוק דרכי תעמולה.
8. העותרת תבקש לציין, כי כבר במכתבה עמדה על כך שהסרטון בעייתי רק בשל המוטיבים של תעמולת בחירות העושה שימוש בצה"ל, באופן כזה היוצר רושם על הצופים כי רשימת ש"ס מזוהה עם צה"ל. עוד ציינה העותרת במכתבה, כי המחוקק מצא לנכון להוציא ילדים מזירת המשחק הפוליטי, בין היתר משום שיש בדבר יסוד של ניצול תמימותם למטרות פוליטיות.
9. נוכח סדי הזמן הברורים והקצרים בתקופת בחירות, ביקשה העותרת את תגובת המשיבים

¹ קישור לפוסט הסרטון בעמוד הפייסבוק של השר דרעי:
<https://www.facebook.com/DeryArve/videos/359149861737183>

בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מיום שני, 22.2.2021 בשעה 13:00, וזאת על מנת שתוכל העותרת לבחון את המשך צעדיה, לרבות המשפטיים.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב מיום 21.02.2020 מצורף ומסומן כנספח ע/2

10. לאחר שלא ניתנה כל תגובה מטעם המשיב 1 ובא כוח המשיבים (למרות ניסיונות חוזרים ונשנים של העותרת ליצור קשר טלפוני עימו), ולאור העובדה שהסרטון המפר לטענת העותרת את הוראות הדין עדיין מופץ על ידי המשיב 2, וסד הזמנים הדוחק, נאלצת העותרת לפנות לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-24, על מנת שזו תורה למשיבים להסיר לאלתר את הסרטון מהרשת ומכל פלטפורמה אחרת, עקב היותו בגדר תעמולת בחירות אסורה.

ה. טיעון משפטי

ה.1. המשיב 1 מקיים תעמולת בחירות תוך שימוש בצה"ל בניגוד לסעיף 2ב(ב)

לחוק התעמולה

11. סעיף 2ב(ב) לחוק דרכי תעמולה קובע כדלקמן:

"2ב. (ב) לא יעשה שימוש בתעמולת בחירות בצבא הגנה לישראל באופן העשוי ליצור רושם כי צבא ההגנה לישראל מזוהה עם מפלגה או עם רשימת מועמדים; אין בסעיף קטן זה כדי למנוע ממפלגה או מרשימת מועמדים להביע תמיכה בצבא ההגנה לישראל." [ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

12. לעמדת העותרת, התמונות של חיילי וכלי צה"ל בסרטון התעמולה שהפיץ המשיב 1 מהווים הפרה של סעיף 2ב(ב), משום שהם עשויים ליצור רושם כי צה"ל מזוהה עם המשיבים – זאת במיוחד לנוכח העובדה שהמשיב מכהן כחבר הממשלה ובתפקיד שר.

13. בבסיס האיסור על שימוש בצה"ל בתעמולת בחירות עומדות שתי תכליות מרכזיות המצדיקות את האיסור ואת הפגיעה בחופש הביטוי המגולמת בה.

14. ההצדקה הראשונה, נובעת מהאינטרס לשמירה על הניטרליות של צה"ל בעיני הציבור ובעיני עצמו, משום היותו של צה"ל "צבא העם". עמד על כך יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-21 כבי המשנה לנשיאה חנן מלצר בהחלטתו בתב"כ 13/21 מפלגת העבודה נ' הליכוד (פורסם בנבו, 18.02.2019) (להלן: "עניין העבודה"):

"... ההוראה האמורה, שהיא ייחודית לגבי צה"ל ככזה – מכוונת להבטיח ברמתה התת-חוקתית גם את התפיסה שצה"ל הוא "צבא העם" ואין הוא מעורב פוליטית בכל צורה שהיא. עיקרון זה מעוגן ברמה החוקתית בהוראת סעיף 1 לחוק-יסוד: הצבא, הקובע כדלקמן:

"צבא - הגנה - לישראל הוא צבאה של המדינה".

.... אכן, צה"ל הינו "כור היתוך" המאחד ומגשר בין מגזרים ותפיסות-עולם שונות בחברה הישראלית והוא מחויב – לערכים של א-פוליטיות, אף שהוא נתון למרות הממשלה וכפוף לשר הביטחון. ראו: סעיפים 2 ו-3 לחוק-יסוד: הצבא. בשל הנימוקים הנ"ל, סעיף 2ב(ב) לחוק מונע מרשימה או ממפלגה "לשייך" את צה"ל לעצמם. הוראת הסעיף נועדה להבטיח כי צה"ל, שאמור להישאר תמיד

מחוץ לזירה הפוליטית, לא ישורבב לתעמולת בחירות בתקופת הבחירות. [עניין העבודה, פסי' 16 להחלטה; חלק מן הדגשות הוספו ע"י הח"מ].

15. על תכלית זו הרחיב כב' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-20 השופט סלים ג'ובראן עת ציין כי משום שצה"ל זוכה לתמיכה נרחבת בציבור הישראלי, מנסים המועמדים בבחירות לכנסת לנכס אותו לעצמם ובכך להניב רווח פוליטי – וזאת למרות ההשלכות החמורות שעשויות להיות לכך שצה"ל יתפס כגוף פוליטי:

"תכליתו של האיסור האמור ברורה: המחוקק ראה לנכון להוציא את צה"ל מהזיקה הפוליטית, בייחוד במהלך תקופת בחירות, ולא בכדי. הגיוס לצה"ל הוא חובה לאזרחי ישראל (מלבד ביחס לאוכלוסיות הפטורות משירות בן). **מדובר בזרוע המדינית הזוכה לתמיכה הנרחבת ביותר בקרב הציבור הישראלי. משכך, טבעי רק שמועמדים בבחירות ירצו לזכות בתמיכתו, שברור שתניב רווח פוליטי משמעותי. בגין סיבה זו, חיוני כי צה"ל יישאר מחוץ לקלחת הפוליטית, ויישאר נטול פניות ונקי מפוליטיקה.**" [תב"כ 11/20 קצין הבחירות בצה"ל נ' מפלגת הבית היהודי, פסי' 7 להחלטה (פורסם בנבו, 01.02.2015); ההדגשות הוספו ע"י הח"מ]

16. התכלית השנייה העומדת בבסיס האיסור, היא שמירה על השוויון וטוהר הבחירות לכנסת. זאת, במיוחד במצבים בהם המשתמש בצה"ל במסגרת תעמולת בחירות מחזיק בגישה ישירה לצה"ל – כפי שלמשיב 1 יש מתוקף תפקידו כחבר הממשלה וכחבר ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן: "הקבינט הביטחוני") – המעניקה לו יתרון הפוגע בשוויון בין המתמודדים בבחירות. עמד על כך כב' היו"ר מלצר בעניין העבודה:

"סעיף 2ב(ב) הנ"ל מונע ממי שפועל בניגוד להוראת הסעיף מ"לנכס" לעצמו את צה"ל ולזכות ביתרון שאינו הוגן במערכת הבחירות. **וידגש, כי למועמדים בבחירות, אשר מחזיקים בתקופת הבחירות בתפקידים ממלכתיים, כמו ראש הממשלה או שר הביטחון, יש גישה ישירה ובלתי-אמצעית ולעיתים בלעדית לבסיסי צה"ל ולאירועים צבאיים. מנגד, למועמדים לבחירות שאינם מחזיקים בתפקידים רשמיים כאמור – אין יכול כזו, ולפיכך ההוראה האמורה מבטלת העדפה טבעית זו שעלולה להביא לפגיעה בשוויון בין המשתתפים בבחירות.**" [עניין העבודה, פסי' 15 להחלטה; ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

17. לנוכח התכליות החשובות העומדות בבסיס האיסור הנקוב בסעיף 2ב(ב) לחוק, קבע כב' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19, המשנה לנשיאה אליקים רובינשטיין בתב"כ 21/19 **באלנס נ' רשימת "הבית היהודי בראשות נפתלי בנט"** (פורסם בנבו, 08.01.2013) (להלן: "עניין באלנס") כי מקום בו קיים ספק אם פרסום כלשהו מהווה הפרה של האיסור על שימוש בצה"ל בתעמולת בחירות, יש להימנע מפרסום:

"נוכח החשיבות העליונה שבשמירה על צביונו של צה"ל כצבא העם, על מועמדים ורשימות להקפיד יתירה על הוראת סעיף 2ב(ב) ... **בחינת אם יש ספק אין ספק, ומקום בו קיים ספק (לניסיון לזיהוי של הצבא עם רשימה פלוגית או מועמד אלמוני) – יש להימנע מפרסום.**" [עניין באלנס, פסי' ו' להחלטה; ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

18. הנה כי כן, ביסוד האיסור שבסעיף 2ב(ב) עומדות שתי תכליות ראשונות במעלה: (1) שמירה על צה"ל כצבא עם – ללא שיוך פוליטי (2) שמירה על שוויון וטוהר הבחירות, זאת במיוחד במקרים בהם הנחשד במעבר על האיסור נושא את תפקיד בממשלה, ובעניינינו חבר הקבינט הביטחוני.

19. אשר על כן, בפסיקה נקבע כי יש לפרש לחומרה את האיסור וכל התנהגות הנחשדת כעוברת עליו בבחינת אם יש ספק אין ספק. התמונות בסרטון התעמולה שהפיץ המשיב 1 מנוגדות לתכליות האמורות לעיל, משום שיש בהם משום את הפגיעה באופיו הניטרלי והא-פוליטי של צה"ל.
20. בשעה שלאחת התמונות בהן נראים בבירור חיילי צה"ל, צורף גם הכיתוב "אמונה וביטחון זה הנשק שלי", הרי שברי, כי מדובר בניסיון לעורר אצל הצופים רגשות של שייכות בין צה"ל לרשימת ש"ס, וליצור הזדהות שתניב רווח פוליטי ולא שוויוני.
21. אשר על כן, התכליות העומדות בבסיס האיסור שבסעיף 2ב(ב) והפרשנות המחמירה הנגזרת מהן בדיון, מחייבות לראות בתמונות הכוללות את חיילי וכלי צה"ל בסרטון מטעם המשיב 1 כמפרים את האיסור.

ה.2. המשיב מקיים תעמולת בחירות תוך שיתוף ילדים, בניגוד לסעיף 2ג לחוק התעמולה

ה.2.א. פרסום הפוסט והתמונה הוא שיתוף אסור של ילד מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות

22. סעיף 2ג לחוק דרכי תעמולה אוסר על שימוש בילדים מתחת לגיל 15 לצרכי תעמולה, ונוסחו: "לא ישותף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15; לעניין זה, "שיתוף", בתעמולת בחירות – למעט שימוש, בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שגרתית".
23. מן האמור בסעיף 2ג לחוק דרכי תעמולה עולה כי חל איסור בשיתוף ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות.
24. כאמור, בתוכן סרטון התעמולה, לצד תמונה של ילד המזוהה בבירור יש כיתוב "שומרים על השבת שומרים על חינוך יהודי". כמו כן, ישנן תמונות נוספות של ילד המקבל ברכה מהרב עובדיה יוסף ז"ל; וילד המקיים מנהג זריקת נרות לאש ליד אימו.
25. לעניין סעיף זה קבע יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, השופט מ' חשין במכתבו לעו"ד הברמן, אשר פורסם בהחלטות והנחיות של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 ולראש הממשלה מיום 01.02.2001:

"תכלית החוק להגביל השתתפותם של ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות, מקום שיש באותה השתתפות משום ניצולם של ילדים, אפשר אף שלא בידיעתם, למטרות ממון, למטרות פוליטיות או לכל מטרה אחרת שאינה מקדמת את טובת הילד. אכן, עיקרו של החוק הוא ברצון להגן על קטינים, שאם האפוטרופוסים הטבעיים אינם מודעים או אינם עושים את הנדרש כדי להגן עליהם, בא החוק למלא את מקומם ומוציא קטינים מחוץ לזירת המשחק הפוליטי" (מכתבו של השופט מ' חשין מיום 4.1.2012).

26. עוד מוסיף בעניין זה השופט ג'ובראן בתב"כ 5/20 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה (פורסם בנבו, 20.01.2015) (להלן: "תב"כ 5/20") כך (בפסקה 11):

"לגישתי, חרף חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשיבים, האיסור הקבוע בסעיף 2ג לחוק הבחירות חד וברור: אין לעשות שימוש בילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות. ברי, כי השאלה אם התקבל אישור הורים להשתתפות ילדיהם בסרטון תעמולה, אינה מעלה או מורידה מהשאלה האם האיסור שבסעיף הופר או לא.

דהיינו, גם אם התקבל אישור האפוסטרופוסים של הילדים המשתתפים בסרטון הבחירות של המשיבה 2, השימוש באותם ילדים – עדיין אסור.”

כן מוסיף בפסקה 15:

”סרטון הבחירות נושא העתירות פורסם באינטרנט. מכאן עולה השאלה – האם האיסור שבסעיף 2 לחוק הבחירות חל גם פרסום שנעשה באינטרנט. לכך אשיב – באופן חד וחלק – כן.”

ולבסוף, מסכם בפסקה 31:

”המחוקק מצא לנכון, ובצדק רב, להוציא את ילדינו אל מחוץ לזירת המשחק הפוליטי. כל שימוש מעין זה בילדים, מעצם טבעו, ובניגוד לחריגים המצומצמים שבגדרי הסעיף, נתפס כציני ואופורטוניסטי.”

27. הנה כי כן, המחוקק מצא לנכון להוציא ילדים מזירת המשחק הפוליטי. כפי שעולה מפרסומו של המשיב 1, מלבד התוכן התעמולתי שצורף בסרטון לתמונה בה רואים בבירור ילד (”שומרים על השבת שומרים על חינוך יהודי”), קיימים בסרטון עוד מוטיבים של ילדים, המשדרים חזות של תום ומהוות ניצול למטרה תעמולתית.

28. לפיכך, לא רק שמדובר בשימוש ציני בתמונות של הילדים עושים מנהגים למיניהם כמו מנהג זריקת נרות, או קבלת ברכה מהרב, בצורה שמטרתה לעורר הזדהות של הבוחר עם המשיבים, אלא גם בפרסום שמפר את הקבוע בחוק.

29. יתרה מכך, תכלית החוק נועדה לשמור על טובת הילד, ולהגן על קטינים מהזירה הפוליטית. חשיבות השמירה על תכלית זו עולה ביתר שאת בימים אלו, כאשר האמצעים הטכנולוגיים מאפשרים לחשוף ברבים את עמדותיהם של הקטינים, ואלו יישארו לנצח בספרה הדיגיטלית.

30. כידוע, פרסומים שונים באתרי האינטרנט משאירים תיעוד לעד, ועלולים לגרום להשלכות לא צפויות על העתיד. על כן, גם אם יכול והילד כעת שמח על עצם הפרסום וההקשר הפוליטי, בחר המחוקק להגן עליו ולו מתוך ראייה כי אין בהכרח המדובר בדבר הנכון לטובת הילד גם בעתיד.

31. לפיכך, בעת הזו, על אחת כמה וכמה שאין לאפשר למשיב לעשות שימוש בילד לצורך תעמולת בחירות. יש לשמור על טובת הילד, שבשלב זה בחייו לא יכול להבין את כלל ההשלכות והמשמעויות של החשיפה במרחב הדיגיטלי, ויתכן כי בעוד מספר שנים לכשיהיה בגיר, לא ירצה שיתועד כך ברשת.

32. בענייננו תבקש לציין העותרת, כי אין המדובר בפרסום החריג של ”פעילות שגרתית”, אלא בתמונות שנבחרו בדקדקנות לשימוש בסרטון התעמולה כדי ליצור הזדהות אסורה בקשר לתעמולת בחירות. בעניין דומה, קבע כב' השופט ג'ובראן בתב"כ 5/20 (בפסקה 25):

”אין המדובר כאן בצילום תמים של ילדים המשחקים בגן. גם לנסיבות ולמסר ישנה חשיבות בקביעת תחולת הסייג. כאן, עסקינן בסרטון בחירות מבוים (עובדה שהמשיבים לא מכחישים) במטרה להעביר מסר פוליטי ואף לגרוף רווח פוליטי.”

33. אם כן, בחירתו של המשיב 1 לפרסם את הסרטון עם תמונות הילדים הקטינים מקיימים מנהגים שונים, בסמיכות לבחירות, ממחישה כי אין מדובר בפרסום פעילות שגרתית של ילדים בסרטון.

34. אשר על כן, העותרת סבורה שהמשך פרסומן של התמונות בסרטון, סותר את האיסור הקבוע בסעיף 2ג ומשקף הפרה של חוק דרכי תעמולה על ידי המשיב.

ה. האם שיתוף הסרטון בדף הפייסבוק האישי של המשיב 1 נופל לגדר תעמולת

בחירות

35. בהעדר הגדרה ברורה למהי "תעמולת בחירות" בחוק דרכי תעמולה, נדרשה הפסיקה לעניין. כך, בתר"מ 94/98 סיעת "ירושלים עכשיו" נ' מפלגת ש"ס, פ"ד נב (4), 654 (1998) נקבע על ידי המשנה לנשיא (דאז) מצא, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית כי:

"...מטרתה של תעמולת בחירות היא לשכנע את ציבור הבוחרים לתמוך בבחירתו של מתמודד פלוני ולהעדיפו על פני יתר המתמודדים. אמצעי השכנוע היחיד שבו ניתן ומותר להשתמש בתעמולת בחירות היא המילה: המילה המדוברת והמילה הכתובה. בעזרת המילים רשאי המתמודד לדבר אל שכלו והגיונו של הבוחר בדברים נכוחים ובנימוקים משכנעים. כן רשאי הוא לנסות לכבוש את לבו בסיסמאות ובהתעלולים פרסומאיים. אכן, גם ביחס לשימוש באמצעים המילוליים מכתוב החוק מגבלות, שמטרתן לקיים את שורת השוויון בין המתמודדים, הן מצד המגוון והן מצד ההיקף הכמותי, על האמצעים שבהם יעשו שימוש בהבאת דברי השכנוע שלהם לידיעת הציבור." [ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

36. כמו כן, נקבע בפסיקה כי המבחן שיש להחיל על השאלה האם פרסום מסוים מהווה תעמולת בחירות הוא "מבחן הדומיננטיות". מבחן זה נקבע בבג"ץ 869/92 ניסים זילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692, 704 (1992):

"תעמולת בחירות הינה רק אותו ביטוי שהאפקט הדומיננטי שלו הוא בהשפעתו על הבוחר ושאינו אפקט דומיננטי אחר... אכן, האיזון הראוי בין הערכים המתחרים מחייב, כי הדיבור 'תעמולת בחירות' יכלול אותו שידור אשר פועלו הוא בשכנוע ובהשפעה על הכרעת הבוחר, ולא שידור שהאפקט שלו הוא אחר (כגון אומנותי, חדשותי, דתי), גם אם השפעות הלוואי שלו הן בהשפעה (עקיפה) על הבוחר." [ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

37. בפרסום הסרטון של המשיב 1 עולה מצעו הפוליטי הברור של המשיב, המהווה חלק ברור ממרכולתו העומדת לבחירה. אין המדובר בעניין חדשותי וברור שהתעמולה היא האפקט הדומיננטי של תוכן הסרטון והתמונות המוצגות בו.

38. בדנג"ץ 1525/15 חה"כ אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (פורסם בנבו, 23.08.17), המהווה היום ההלכה בעניין – חידד בית המשפט העליון את מבחן הדומיננטיות הנ"ל, והוסיף כי המבחן הראוי הוא "מבחן התכלית הדומיננטית בעיני הבוחר הסביר".

39. כלומר – יש להחיל את המבחן, לפיו – האם בעיני הבוחר הסביר/האדם הסביר, הפרסום או המסר אליו נחשף, האפקט הדומיננטי שלו הוא השפעה על הבוחר, או ניסיון לשכנע אותו שמועמד אחד עדיף על פני אחרים.

40. כדי לברר את התכלית הדומיננטית של הפרסום, פותחו על ידי בית המשפט העליון ויושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית מספר מבחני עזר:

"...נקבעו על ידי בית המשפט העליון ויושבי ראש ועדות הבחירות מספר מבחני עזר למבחן הדומיננטיות. בין היתר, נפסק כי יש להתחשב: במועד הפרסום, בשאלת יוזם דבר הפרסום, בסוגיה האם עסקינן בפרסום שגרתי של הרשות, או בפעולה ייחודית וחד פעמית; מה היקף ההשפעה הצפוי של הפרסום על הבוחרים ומה חשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה במתכונת זו; לבסוף נאמר כי יש לנקוט במבחן השכל הישר

וההגיון" (תב"כ 2/21 רמי כהן נ' מירי רגב, שרת התרבות והספורט ואח', פס' 38 להחלטה (פורסם בנבו, 18.04.2018) (להלן: "עניין שרת הספורט"). [ההדגשות הוספו ע"י הח"מ].

41. על כן, על פי הלכת "מבחן התכלית הדומיננטית בעיני הבוחר הסביר", בדג"ץ 1525/15 חה"כ אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (פורסם בנבו, 23.08.2017), בענייננו – אין כל ספק שפרסום הסרטון על ידי המשיב 1 בדף הפייסבוק שלו מהווה לתעמולת בחירות.
42. שהרי, מועד הפרסום, כחודש ימים לפני מועד הבחירות לכנסת ה-24, מהווה אינדיקציה תזקה לכך שתכלית הפרסום בעיני הבוחר הסביר הינה תעמולת בחירות.
43. כמו כן, יוזם דבר הפוסט הינו המשיב בעצמו, שכן הוא בוחר אילו דברים לכתוב ולפרסם בדף הפייסבוק האישי שלו. כמו כן, עניינו של הפרסום הוא חלק ממצע הבחירות של המשיב לקראת מועד הבחירות וברור שאין המדובר במסר חדשותי.
44. לעניין הפרסום השגרתי של הרשות, הבוחר הסביר בוודאי מבין, כי אין מדובר בפרסום שגרתי. אלא היות הדבר פעולה ייחודית בה של סרטון תעמולה כדוגמת הגיינגלים השונים שיוצאים לקראת הבחירות.
45. לבסוף, לשאלת היקף ההשפעה הצפוי של הפרסום על הבחורים, הבוחר הסביר לא יכול שלא לראות בסרטון והתמונות בו, ככזה המנסה להעלות את מצעה של המשיב 2.
46. בדומה, מבחן השכל הישר מחייב לראות בפוסט ככזה המהווה תעמולת בחירות. עיתוי הפרסום בדף הפייסבוק האישי של המשיב 1, והבחירה בתמונות לצד הטקסט, אינם יכולים להצביע על תכלית אחרת מלבד רצון להשפיע על דעת הבוחר.
47. משאלו הם פני הדברים, דומה כי מבחן התכלית הדומיננטית בעיני הבוחר הסביר ומכלול מבחני העזר שפותחו בפסיקה, מובילים למסקנה אחת ויחידה והיא שהסרטון שהפיץ המשיב 1 בעמוד הפייסבוק שלו מהווה תעמולת בחירות.
48. הנה כי כן, משום היות הסרטון תעמולה מובהקת של המשיבים, הכוללת שיתוף ילד מתחת לגיל 15 ושימוש בצה"ל, לא ניתן להתעלם מכך, שמדובר בענייננו בתעמולה אסורה המנוגדת להוראת חוק דרכי תעמולה.

ו. סמכות יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מניעה על פי סעיף 17ב לחוק

התעמולה

49. ס' 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה קובע כי ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ישנה הסמכות להוצאת צו מניעה במקרים המנויים בסעיף:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, או לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח

רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-
1969.

50. כלומר, ליו"ר הוועדה הנכבד בסמכות לתת צו מניעה המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה.
51. בענייננו – מדובר בהפרת סעיפים 22(ב) ו-2 לחוק הבחירות תעמולה, המנויים ברשימת החיקוקים שבסעיף 17ב, ומשכך בוודאי כי ליו"ר הוועדה הנכבד, הסמכות להוציא צו מניעה כנגד ההפרה.
52. עוד תציין העותרת בעניין זה, כי אין המדובר בהפרות שנסתיימו זה מכבר, כיוון שהסרטון המפר את חוק דרכי תעמולה – עודנו מפורסם ומופץ ברשתות החברתיות של המשיבים.
53. העותרת סבורה כי בידיו של יו"ר ועדת הבחירות הנכבד הסמכות המלאה להבהיר, כי אלה המבקשים להפר ולפגוע בתכליות חוק דרכי תעמולה באופן חוזר ונשנה – יצא שכרם בהפסדם.

2. סיכום

54. הנה הונחה בפני הוועדה עתירה שעניינה בתעמולת בחירות אסורה שמקיימים המשיבים תוך שיתוף ילדים ושימוש בצבא הגנה לישראל באופן האסור במפורש על פי חוק דרכי תעמולה.
55. הפרה הנמשכת כל עוד לא יוסר מהרשת הסרטון.
56. התנהלות המשיבים פוגעת בעקרונות היסוד של הבחירות הכלליות לכנסת, בטוהר המידות ובדמוקרטיה. המחוקק ביקש להכתיב כללי משחק ברורים לכלל המתמודדים לכנסת ה-24. הפרה של כללים אלה, בוודאי תוך שימוש בחיילי וכלי צה"ל ושיתוף ילדים מתפרשת כפגיעה, הן במפלגות האחרות המתמודדות מול המשיב, והן בילדים ובחיילים עצמם.
57. אשר על כן, תבקש העותרת מכבוד יושב ראש הוועדה כי יפעיל סמכותו על פי סעיף 17ב לחוק דרכי תעמולה ויוציא מלפניו צו המורה למשיב להסיר לאלתר את הסרטון מדף הפייסבוק האישי של המשיב 1, מכל פלטפורמה אחרת בה הוא מפורסם על ידי המשיבה 2.
58. כמו כן, ולנוכח סירוב המשיב להסרת הפוסט, תבקש העותרת מכב' יו"ר הוועדה כי יפסוק הוצאות לטובתה בעבור הגשת הליך זה.
59. העובדות המובאות בעתירה זו נתמכות בתצהירו של מר אופק סלומון, רכז מחלקת הליטיגציה אצל העותרת.

הידי נגב, עו"ד

תומר נאור, עו"ד

ב"כ העותרת

25 פברואר 2021, י"ג אדר תשפ"א

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

ע"י ב"כ עוה"ד תומר נאור ו/או הידי נגב

מרח' יפו 208 ירושלים

ת.ד. 4207 ירושלים 91043

טל': 02-5000073; פקס: 02-5000076

העותרת

- נגד -

1. ראש רשימת "ש"ס התאחדות הספרדים העולמית", מר אריה מכלוף דרעי
2. רשימת ש"ס התאחדות הספרדים העולמית

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד ישראל באך

מרח' עם ועולמו 3, ירושלים, 9546303

טל': 054-2010456; פקס: 02-6505457

דוא"ל: law.bach1@gmail.com

המשיב

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ אופק סלומון, מס' זהות 204571285, רכז מחלקת ליטיגציה אצל העותרת, מצהיר בזאת, כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חתימת המצהיר

אישור

אני עו"ד הידי נגב, מאשר בזאת כי ביום 25.2.2021, חתם לפני מר אופק סלומון, מס' זהות 204571285, על הצהרתו שלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

הידי נגב, עו"ד
מ.ר. 81512

הידי נגב, עו"ד

רשימת נספחים

העתק של התמונות מסרטון התעמולה שהעלה המשיב 1 לעמוד הפייסבוק האישי שלו מיום 20.2.2020.	.....	<u>נספח ע/1</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיב מיום 21.02.2020.	.....	<u>נספח ע/2</u>

נספח ע/1

העתק של התמונות מסרטון
התעמולה שהעלה המשיב 1
לעמוד הפייסבוק האישי שלו
מיום 20.2.2020.

איך אנ

הבאים

שומרים על השבת, על חינוך יהודי

2:35

65K

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

316 שיתופים

312 תגובות

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

65K צפיות · ביום שבת ·

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

איך אנ

הבאים

אמונה וביטחון זה הנשק שלי

2011

102

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

316 שיתופים

312 תגובות

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

65K צפיות · ביזם שבת ·

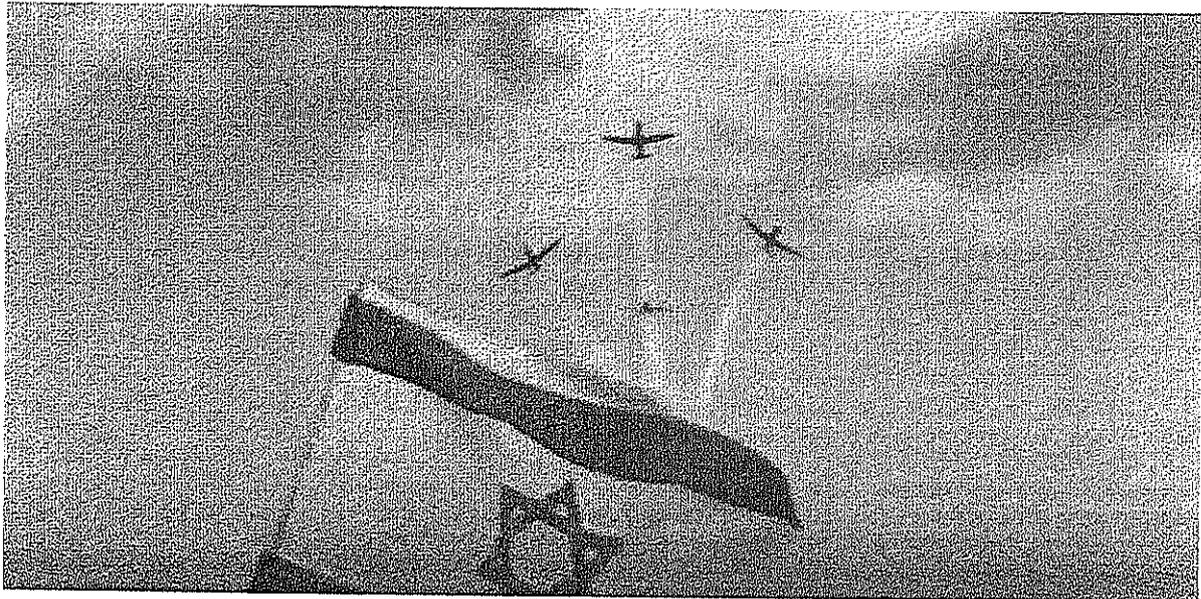
ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

סימניה דוא"ל או טלפון

הירשבו/תדרשמו

שכתה את החשבון?

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי הפשטי סרטונים

1:50

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 הגובות 197 שיתופים

1.3K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

0:57

שמח שהצלחם להביא לארץ את הילד בנימין
טספון בן ה-6 מאתייפיה לניתוח מציל חיים
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
30K צפיות · 15 בפברואר

2:15

תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה.
תפתחו רמקולים ותרגשו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
169K צפיות · 17 בפברואר

0:40

הקורונה פגעה בכולם, אבל מי שהכי נפגע ממנה
אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
6.6K צפיות · היום

0:48

החזרה לחיים מתחילה בנימך. ילדי ישראל בכל
המגורים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.

2:15

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתובב וששה
שמות. כתוב זה יילחם לכם ואתם תחישו."

2:55

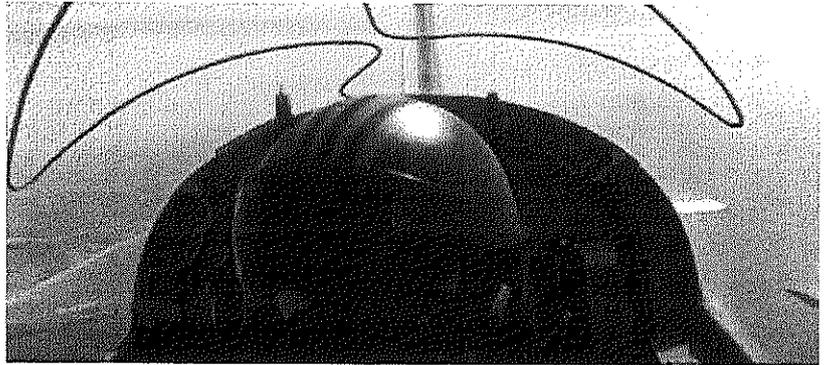
"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים
שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
סמך/סמני דף ב'אהבת' י 20 בפברואר

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ
המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

65,219 צפיות

זכריה שאלתיאל, Avner, Nina Gol-shtern, הרלוונטיות ביותר
Paz ו-1,862 מספים אוהבים את זה.

316 שיתופים 185 תגובות

יעל מזרחי ווואיי כמה שאני מתגעגעת לרב עובדיה
יוסף זצוקל

4 ימים

9 תשובות

אברהם ארז צריך לזכור, כמה ח"כ משס ישבו בכלא
זלעשות חושבים מי זו שס. כולל העומד בראשה,
שיש לו עוד מישפט בדרך.

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו....

סיכנה דוא"ל או טלפון

התחברתי שכתת את החשבון?

הירשם/הישפח

הפשלי סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

Arye Machlouf Dery דרעי אריה מכלוף דרעי 20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתופים

1.3K

שהף/שתפי

סרטונים קשורים

<p> 2:15</p> <p>שמח שהצלחנו להביא לארץ את הילד בנימין טספהון בן ה-6 מאתיופיה לביתנו מציל חיים אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 30K צפיות · 15 בפברואר</p>	<p> 2:15</p> <p>תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה. תפתחו רמקולים ותרגשו אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 169K צפיות · 17 בפברואר</p>	<p> 3:45</p> <p>הקורונה פגעה בכלום, אבל מי שהכי נפגע ממנה אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 6.6K צפיות · היום</p>
--	---	---

<p> 3:48</p> <p>החזרה לחיים מתחילה בתימך. ילדי ישראל בכל המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.</p>	<p> 2:15</p> <p>"כבר שנה שנוגף הקורונה מסתובב ועושה שמות. כתב י"י ילחם לכם ואתם תחרישו".</p>	<p> 2:54</p> <p>"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ</p>
--	---	---

סימנה דוא"ל או טלפון

הירשמו לרשימי

חפשי/ סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

0:17

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

ליהודים היתה אורה ושמחה!
 חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלם.
 שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתופים

1.3K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

0:37

שמח שהצלחם להביא לארץ את הילד בנימין
 טספון בן ה-6 מאתיופיה לניתוח מציל חיים
 אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
 30K צפיות • 15 בפברואר

2:15

תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה.
 תפתחו רמקולים ותתרגשו
 אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
 169K צפיות • 17 בפברואר

0:49

הקורונה פגעה בכולנו, אבל מי שהכי נפגע ממנה
 אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו
 אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
 6.6K צפיות • היום

0:48

החדרה לחיים מתחילה בחינוך. ילדי ישראל בכל
 המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.

2:19

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתבב ועושה
 שמות. כתוב זה ילחם לכם ואתם תחרישון."

2:54

"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים
 שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

סיפורה דג'ליל או טלפון

המחבר שכתת את החשבון?

הירשם/הירשמי

חפשי סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

טונית

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתופים

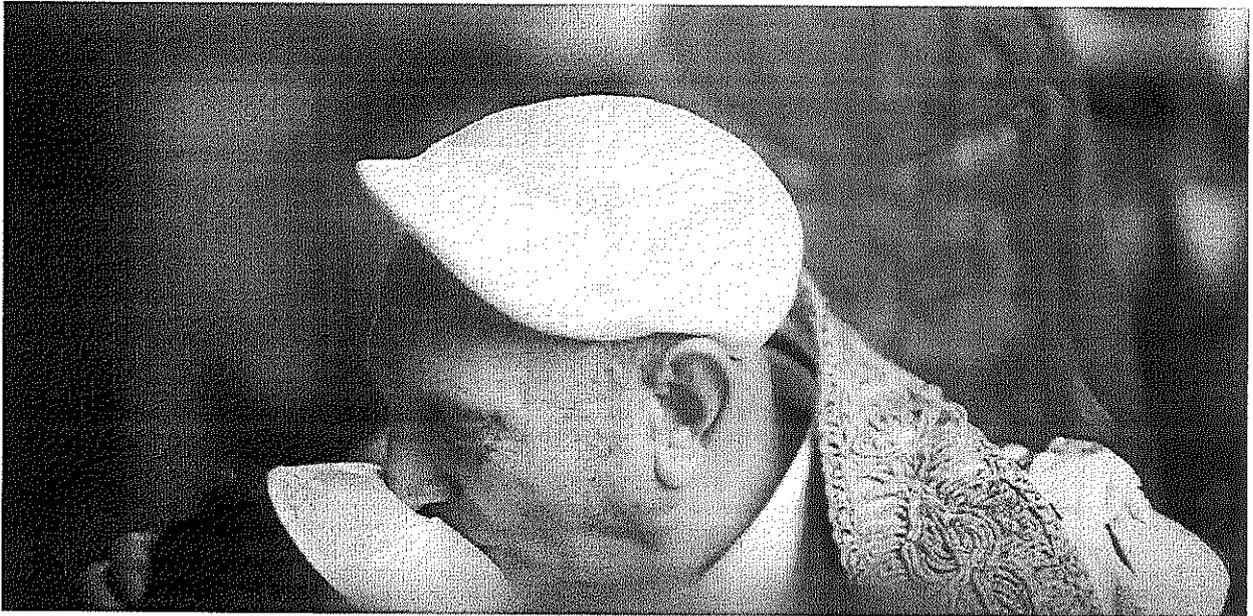
1.3K

שהף/שתפי

סרטונים קשורים

- שמו שהצלחם להביא לארץ את הילד במימן טספוזן בן ה-6 מאתיאופיה לביתנו מציל חיים אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 30K צפיות · 15 בפברואר
- תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה. תפתחו רמקולים ותרגשו! אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 169K צפיות · 17 בפברואר
- הקורונה פגעה בכולנו, אבל מי שהכי נפגע ממנה אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 6.6K צפיות · היום

- החזרה לחיים מתחילה בחינוך. ילדי ישראל בכל המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.
- "כבר שנה שגגף הקורונה מסתובב ועושה שמות. כתוב יה' יילתם לכם ואתם תהרששו."
- "כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

2:35

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו. 📢📢📢

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
20 בפברואר ב-9:30

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

312 תגובות 316 שיתופים

2K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

0:54

פריקט כרטיסי המזון של משרד הפנים והרשויות המקומיות יוצא לדרך. מי זכאי ואיך זה
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
32K צפיות · 22 בפברואר

0:16

קוסקוס בשלישי זו מסורת 🇲🇵
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
38K צפיות · 23 בפברואר

0:21

בכל ערב פורים אני חוגג עם הנערים המיוחדים של ישיח סוד. בשל מגבלות הקורונה אירחתי
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
1.8K צפיות · אתמול

2:16

תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה. תפתחו רמקולים ותתרגשו 📢📢📢

0:49

הקורונה פגעה בכולנו, אבל מי שהכי נפגע ממנה אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו

0:10

גם סבתא יודעת, רק ש! בואו לטעום את המתוקים שלנו 😊

נספח ע/2

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיב מיום 21.02.2020.

21 פברואר 2021; ט' אדר תשפ"א

לכבוד:

עו"ד ישראל באך
היועץ המשפטי של ש"ס
ירושלים

מר אריה מכלוף דרעי
שר הפנים ויו"ר רשימת ש"ס
ירושלים

-דחוף-

שלום רב,

הנדון: חשש לתעמולת בחירות אסורה בעמוד הפייסבוק של השר אריה

מכלוף דרעי – שימוש בילדים ובחיילי צה"ל

בשם התנועה לאיכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו מתכבדים לפנות אליכם בפניה דחופה בשל חשש לתעמולת בחירות אסורה, והכל כלהלן:

1. ביום 20.2.2021 פורסם סרטון בעמוד הפייסבוק של ראש רשימת ש"ס התאחדות הספרדים העולמית, השר אריה מכלוף דרעי. בסרטון, הקורא להצביע לרשימת ש"ס לבחירות הקרובות, ישנן מספר תמונות הכוללות חיילי צה"ל, כלים של צה"ל וילדים.¹
2. כך בסרטון התעמולה, לצד תמונה בה מופיע ילד יש כיתוב "שומרים על השבת שומרים על חינוך יהודי". לצד תמונה בה מופיעים חיילים מופיע הכיתוב: "אמונה וביטחון זה הנשק שלי".
3. כמו כן, ישנן תמונות נוספות המופיעות בסרטון ובהם נעשה שימוש במטוסי ובמסוק צה"ל ובילדים נוספים.
- העתק התמונות מתוך הסרטון, בהם נעשה שימוש בילדים וחיילים, מסומן ומצורף כנספח "א".
4. אם כן, כבר עתה יובהר, השימוש בצה"ל ובילדים בקשר לתעמולה הוא אסור ואנו פונים אליכם בבקשה בהולה להוריד את הסרטון הנ"ל, מכל עמודי הפייסבוק של מפלגת ש"ס ואנשיה. והכל כפי שיפורט להלן.

האיסור על שימוש בילדים בקשר עם תעמולת בחירות:

5. כידוע, חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: "חוק דרכי תעמולה") הוא המגדיר את המותר והאסור בכל הנוגע לתעמולת בחירות בישראל. סעיף ג' לחוק דרכי תעמולה, המגביל שיתוף ילדים בתעמולת בחירות, מורה כדלקמן:
"לא ישתף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15; לעניין זה, "שיתוף", בתעמולת בחירות – למעט שימוש, בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שגרתית".
6. מן האמור בסעיף ג' לחוק דרכי תעמולה עולה כי חל איסור בשיתוף ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות. כאמור, בסרטון הקורא להצביע לש"ס ומהווה תעמולת בחירות לכנסת ה-

¹ קישור לפוסט הסרטון בעמוד הפייסבוק של השר דרעי:

<https://www.facebook.com/DeryArye/videos/359149861737183>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- 24, מופיעות מספר תמונות של ילדים במצבים שונים ובהם אב מחבק את בנו; ילד מקבל ברכה מרב; וילד נמצא ליד אימו.
7. לעניין האיסור על שימוש בילדים, קבע יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, השופט מ' חשין במכתבו לעו"ד הברמן, אשר פורסם בהחלטות והנחיות של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 ולראש הממשלה מיום 01.02.2001:
- "תכלית החוק להגביל השתתפותם של ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות, מקום שיש באותה השתתפות משום ניצולם של ילדים, אפשר אף שלא בידיעתם, למטרות ממון, למטרות פוליטיות או לכל מטרה אחרת שאינה מקדמת את טובת הילד. אכן, עיקרו של החוק הוא ברצון להגן על קטינים, שאם האפוטרופוסים הטבעיים אינם מודעים או אינם עושים את הנדרש כדי להגן עליהם, בא החוק למלא את מקומם ומוציא קטינים מחוץ לזירת המשחק הפוליטי" (מכתבו של השופט מ' חשין מיום 4.1.2012).
8. עוד מוסיף בעניין זה השופט גיבראן בתב"כ 5/20 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה (פורסם בנבו, 20.01.2015) כך (בפסקה 11):
- "לגישתי, חרף חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשיבים, האיסור הקבוע בסעיף 2 לחוק הבחירות חד וברור: אין לעשות שימוש בילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת בחירות. ברי, כי השאלה אם התקבל אישור הורים להשתתפות ילדיהם בסרטון תעמולה, אינה מעלה או מורידה מהשאלה האם האיסור שבסעיף הופר או לא. דהיינו, גם אם התקבל אישור האפוטרופוסים של הילדים המשתתפים בסרטון הבחירות של המשיבה 2, השימוש באותם ילדים – עדיין אסור."
- עוד מוסיף בפסקה 15:
- "סרטון הבחירות נושא העתירות פורסם באינטרנט. מכאן עולה השאלה – האם האיסור שבסעיף 2 לחוק הבחירות חל גם פרסום שנעשה באינטרנט. לכך אשיב – באופן חד וחלק – כן."
9. הנה כי כן, המחוקק מצא לנכון להוציא ילדים מזירת המשחק הפוליטי. כאמור לעיל, בסרטון ישנם מספר תמונות הכוללות ילדים. זאת, באופן שעל פניו מפר את הקבוע בחוק.
- האיסור על שימוש בצה"ל בקשר עם תעמולת בחירות:
10. סעיף 2(ב) לחוק דרכי תעמולה קובע את האיסור על שימוש בצה"ל בקשר עם תעמולת בחירות:
- ב. (ב) לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בצבא הגנה לישראל באופן העשוי ליצור רושם כי צבא ההגנה לישראל מזוהה עם מפלגה או עם רשימת מועמדים; אין בסעיף קטן זה כדי למנוע ממפלגה או מרשימת מועמדים להביע תמיכה בצבא ההגנה לישראל. (ההדגשות אינן במקור, ח.מ.).
11. בסרטון התעמולה שפורסם כאמור לעיל, ישנן מספר תמונות הכוללות חיילי צה"ל, מסוק ומטוסים המזוהים עם צה"ל. תכלית החקיקה הובהרה בתב"מ 2/01 בעניין בקשת סיעת "שינוי" ובעניין תמונת "החיילים בכותל", פ"ד נה(3) 155, בפס" 9 להחלטתו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 כבי' השופט חשין, בה נאמר:

רח' יפו 208, ירושלים 94383 • מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 • פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem • Mailing Address: P.O.B. 4207, Jerusalem 91043 • Tel: 02-5000073 • Fax: 02-5000076
E-mail: office@mqg.org.il • Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

"...תכלית החוק עולה בבירור מתוך קריאה בו. צה"ל הוא צבא העם, צבא המדינה – אין הוא שייך לא למפלגה ולא למועמד – וממילא אסור לו למועמד לעשות שימוש בתמונה העשויה להותיר רושם על הצופים כי צה"ל והמועמד חד-הם (או כמעט חד-הם). בלשון ימינו ייאמר, כי אסור לו למועמד לנכס את צה"ל לעצמו, קרא: לעשות את צה"ל נכס מנכסיו, להותיר רושם על הצופים כי צה"ל תומך בו, כי צה"ל עומד מאחוריו. אסור ליצור רושם כי יש זהות בין צה"ל לבין המועמד...". (ההדגשות אינן במקור, ח.מ.).

12. הנה כי כן, סרטון התעמולה כולל תמונות שמותירות חשש כי נוצר רושם על הצופים כי רשימת ש"ס מזוהה עם צה"ל. וראו הרחבה לעניין איסור זה בפסי' 28-29 להחלטתו בתבי"כ 13/21 מפלגת העבודה נ' הליכוד (פורסם באתר ועדת הבחירות המרכזית, מיום 18.02.2019); לעניין תחולת איסור הפרסום המורחבת גם על שרי הממשלה ראו גם תבי"כ 11/23 התנועה למען איכות השלטון נ' שר הביטחון נפתלי בנט (פורסם באתר ועדת הבחירות המרכזית, מיום 2.2.2020).

סיכום:

13. לאור האמור, נתכבד לפנות אל ראש רשימת ש"ס השר מכלוף דרעי ולדרוש ממנו להסיר לאלתר את הפוסט והסרטון מדף הפייסבוק שלו, ומכל מדיה אחרת של רשימת ש"ס או נציגיה במסגרתה הוא מופיע, משום היותם מנוגדים לחוק דרכי תעמולה.
14. נוכח סדי הזמן הברורים והקצרים בתקופת בחירות, נתכבד לבקש את תגובתכם בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מיום שני, 22.2.2021 בשעה 13:00, וזאת על מנת שנוכל לבחון את המשך צעדינו, לרבות המשפטיים.
15. לתגובתכם המהירה נודה.

הידי נגב, עו"ד
מחלקת מדיניות וחקיקה

בכבוד רב,

תומד נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

איך אנ

הבאים

נ ס פ ח א'

שומרים על השבת, על חינוך יהודי

2:36

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

206 שיתופים

193 תגובות

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

41K צפיות · לפי 21 שעות ·

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

איך אנ

הבאים

אמונה וביטחון זה הנשק שלי

2:31

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

192 תגובות 204 שיתופים

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

41K צפיות · לפני 21 שעות ·

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

מיפנה דוא"ל או טלפון

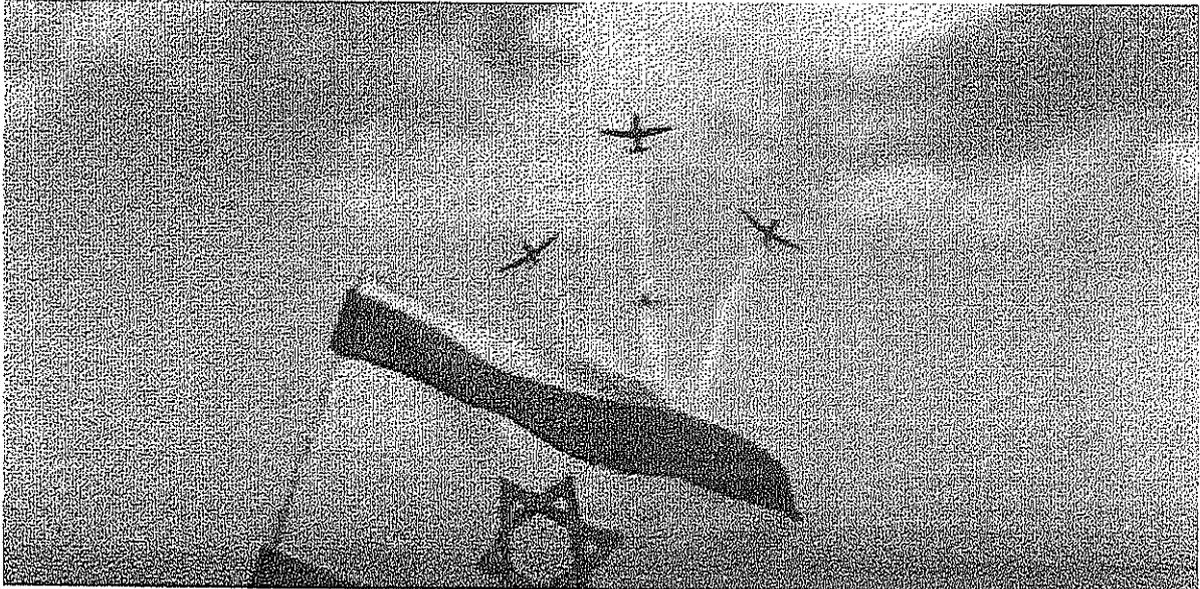
התחברתי

שכחת את החשבון?

הירשבו/תירשבו

חפשו/ סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

-1:56

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery

20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלם.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתופים

1.3K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

0:57

שמה שהצלחנו להביא לארץ את הילד בנימין
טספחון בן ה-6 מאתיופיה לכיתוח מציל חיים
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
30K צפיות · 15 בפברואר

2:15

תקשים לגיבורים האמיתיים של הקורונה.
תפתחו רמקולים ותתרגשו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
169K צפיות · 17 בפברואר

2:02

הקורונה פגעה בכולם, אבל מי שהכי נפגע ממנה
אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
6.6K צפיות · היום

0:48

תחזרה לחיים מתחילה בחינם. ילדי ישראל בכל
המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.

2:15

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתובב ועושה
שמות. כתוב יה' יילחם לכם ואתם תתרושן."

2:54

"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים
שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

סימנה דוא"ל או טלפון

התחברתי שכת את החשבון?

הירשמו לחדש

הפשוטו סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

אריה מכלוף דרעי - ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו. | ...ook

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתופים

1.3K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

- 0:57

שמח שהצלחתי להביא לארץ את הילד בנימין סספהון בן ה-6 מאתיופיה לפיתוח מציל חיים אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 30K צפיות · 15 בפברואר
- 2:15

תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה. תפתחו רמקולים ותרגשו! אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 169K צפיות · 17 בפברואר
- 0:46

הקורונה פגעה בכולנו, אבל מי שהכי נפגע ממנה אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery 6.6K צפיות · היום

- 3:48

החזרה לחיים מתחילה בחימר. ילדי ישראל בכל המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.
- 2:15

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתובב ועושה שמות. כתב י' ילחם לכם ואתם תחרישון."
- 2:54

"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים שנה, כך היה מרן הרב עובדיה זוסף שכל חייו רץ

סיפורה   דוא"ל או טלפון

התחברתי   שכחת את החשבון?

הירשמו לירשמי

חפשו/ סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

0:17

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
20 שעות

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות 197 שיתפים

1.3K

שיתף/שתפי

סרטונים קשורים

9:37

שמח שהצלחנו להביא לארץ את הילד בנימין
טספון בן ה-6 מאתיופיה לניתוח מציל חיים
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
30K צפיות · 15 בפברואר

2:15

תקשיבו לגיבורים האמיתיים של הקורונה.
תפתחו רמקולים ותתרגשו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
169K צפיות · 17 בפברואר

2:48

הקורונה פגעה בכלם, אבל מי שהכי נפגע ממנה
אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
6.6K צפיות · חיים

9:38

החזרה לחיים מתחילה בחינוך. ילדי ישראל בכל
המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.

2:19

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתובב ועושה
שמות. כתוב 'ה' ילחם לכם ואתם תחרישון'.

2:54

"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים
שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

סיפורה דוא"ל או טלפון

התחבר/י

שכחת את החשבון?

הירשם/הישגי

הפשו/ סרטונים

Watch דף הבית סדרות סרטונים בשידור חי

1:10

ליהודים היתה אורה ושמחה! חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו. שימו רמקולים ותגבירו.

אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery · 20 שעות ·

ליהודים היתה אורה ושמחה!
חיים ישראל עם הקליפ המקפיץ שלנו.
שימו רמקולים ותגבירו.

188 תגובות · 197 שיתופים

1.3K

שתף/שתפי

סרטונים קשורים

2:57

שמח שהצלחם להביא לארץ את הילד בנימין
טספהון בן ה-6 מאתיזופיה לביתנו מציל חיים
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
30K צפיות · 15 בפברואר

2:15

תקשיבו לאיבורים האמיתיים של הקורונה.
תפתחו רמקולים ותרגשו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
169K צפיות · 17 בפברואר

2:28

הקורונה פגעה בכולנו, אבל מי שהכי נפגע ממנה
אלו המשפחות החלשות, שגם כך קשה להן. תנו
אריה מכלוף דרעי Arye Machlouf Dery
6.6K צפיות · היום

2:42

החזרה לחיים מתחילה בחינוך. ילדי ישראל בכל
המגזרים חייבים לחזור ללמוד בהקדם האפשרי.

2:19

"כבר שנה שנגיף הקורונה מסתובב וזושה
שמות. כתוב 'ה' יילתם לכם ואתם תחרישון'.

2:54

"כמו משה רבנו ששירת את עם ישראל ארבעים
שנה, כך היה מרן הרב עובדיה יוסף שכל חייו רץ

Hiddai Negev

מאת:
נשלח:
אל:
עותק:
נושא:

Hiddai Negev
יום ראשון 21 פברואר 2021 18:12
isralbach2@gmail.com; sar@moin.gov.il
Office
חשש לתעמולת בחירות אסורה בעמוד הפייסבוק של השר אריה מכלוף דרעי, יו"ר מפלגת
ש"ס - דחוף

לכבוד:
שר הפנים, מר אריה מכלוף דרעי
היועץ המשפטי של ש"ס, עו"ד ישראל באך

שלום רב,

מצ"ב פניה דחופה מטעם התנועה למען איכות השלטון בישראל בקשר עם הנושא שבנדון.

אנא אשרו את קבלת הפניה במייל חוזר.

תודה,
הידי.

הידי נגב, עו"ד
מחלקת מדיניות וחקיקה
התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר
טל' 02-5000073 פקס 02-5000076
Hiddai@mqg.org.il

Hiddai Negev

מאת:
נשלח:
אל:
נושא:

דואר כללי שר <SAR@moin.gov.il>
יום ראשון 21 פברואר 2021 18:12
Hiddai Negev
מענה אוטומטי: חשש לתעמולת בחירות אסורה בעמוד הפייסבוק של השר אריה מכלוף
דרעי, יו"ר מפלגת ש"ס - דחוף

שלום רב,
מאשרת בתודה קבלת פנייתכם אשר הועברה לטיפול ולתגובת הגורמים המקצועיים.
עם התקדמות הטיפול, נעדכנכם.
בברכה,
לשבת השר

מאת:

נשלח:

אל:

עותק:

נושא:

קבצים מצורפים:

Hiddai Negev

יום ראשון 21 פברואר 2021 18:16

law.bach1@gmail.com

Office

חשש לתעמולת בחירות אסורה בעמוד הפייסבוק של השר אריה מכלוף דרעי, יו"ר

מפלגת ש"ס - דחוף

חשש לשימוש בתעמולה אסורה - מפלגת ש.ס.pdf

לכבוד:

היועץ המשפטי של ש"ס, עו"ד ישראל באך

שלום רב,

מצ"ב פניה דחופה מטעם התנועה למען איכות השלטון בישראל בקשר עם הנושא שבנדון.

אנא אשרו את קבלת הפניה במייל חוזר.

תודה,

הידי.

הידי נגב, עו"ד

מחלקת מדיניות וחקיקה

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר

טל' 02-5000073 פקס 02-5000076

Hiddai@mqg.org.il